

วุษยา สืบเทพ 2549: การศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่น
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเหลือ ใจมโน, Ph.D. 141 หน้า
ISBN 974-16-2899-4

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำสื่อจินตภาพในเพลงโคราช ของกำปิ่น บ้านแท่น ข้อมูล
การศึกษา เพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่นปี 2544 - 2548 จำนวน 25 เพลง จึงสรุปผลการวิจัยได้
ดังนี้

เพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่นปี 2544 – 2548 มีการใช้คำสื่อจินตภาพที่ปรากฏนั้นมี 2
ลักษณะ คือ 1. การสร้างภาพพจน์ ได้แก่ คำอุปมา อุทาหรณ์ อติพจน์ อุปลักษณะ บุคลาธิษฐาน
ปฏิรูปพจน์ นามนัย อาวุธพจน์ สมพจน์นัย 2. ลักษณะของจินตภาพ ได้แก่ จินตภาพความ
เคลื่อนไหว จินตภาพในรูปผลงานต่างๆ

ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำสื่อจินตภาพในเพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่น มีการสร้าง
ภาพพจน์ มีการใช้คำที่ทำให้นึกเห็นเป็นภาพมีลักษณะเชิงเปรียบเทียบทั้งในรูปธรรมและ
นามธรรม สิ่งที่เหมือนกัน เปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์หรือความคิดสองอย่างที่มีความหมาย
ต่างกัน ว่าคล้ายกัน กล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความรู้สึก เปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมหรือเปรียบสิ่ง
หนึ่งเป็นอีกหนึ่ง สร้างเรื่องราวให้เกิดชีวิตชีวา และสะท้อนอารมณ์ รวมทั้งอ้างอิงบุคคล สุภาษิต
เอ่ยถึงสิ่งหนึ่งเป็นอีกหนึ่ง คำแทนผลสัมพัทธ์ที่ผิดไปจากธรรมดา เปรียบเทียบโดยใช้คุณสมบัติเด่น
ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดแทนความหมายทั้งหมด ลักษณะของจินตภาพใช้คำแสดงภาพเคลื่อนไหวซึ่ง
สัมผัสจากตามาเปรียบเทียบกับเพื่ออธิบายสิ่งต่างๆ ที่ต้องการให้นึกภาพเชื่อมโยง และเข้าใจได้
จินตภาพในรูปผลงานต่างๆ ความร้อน แสง สี เสียง ซึ่งสัมผัสด้วย กาย ตาและหู ให้
ความรู้สึกนึกคิดเสียงไพเราะ เสียงของสรรพสิ่งความยิ่งใหญ่ สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกความหมาย
อันลึกซึ้ง ทำให้ผู้ได้ฟังเพลงโคราชของกำปิ่น บ้านแท่นได้มองเห็นภาพ เมื่อฟังเพลงโคราชและ
สิ่งสำคัญคือ ภาษาคำสื่อจินตภาพเหล่านี้สื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึกที่ปรากฏอยู่ในเพลงโคราชของ
กำปิ่น บ้านแท่น

